

Chụp Hình Hoa Lan

*Trong vườn gì đẹp bằng Lan
Lá xanh, hoa thắm lại thêm hương nồng
Hương nồng, hoa thắm, lá xanh
Hoa tàn, không (chụp) ảnh, lòng anh tiếc thắm.*

Khi người bạn thân từ xa gọi điện thoại liền liên hỏi thăm cây lan quý báu của cố hương, năm trước bà đã tặng cho tôi, người bạn thân từ thời còn kẹp tóc. Vào lúc đó bông hoa đã ở trong tình trạng cánh tàn nhị héo. Chị bạn còn gắng hỏi dò lan được mấy bông, màu sắc ra sao có chụp hình hay không, tôi ú ớ trả lời đại cho xong để khỏi phụ lòng cố nhân.

Buông điện thoại, tôi thăm tiếc tại sao tôi quá đỗi lạc hậu không nghĩ ra đến chuyện chụp hình những bông hoa quý giá này. Lan tôi có khá nhiều, nhưng không bao giờ để ý đến việc chụp hình lưu niệm rồi gửi tặng bạn bè gọi là có chút quà đặc biệt của mình. Ngay tối hôm đó, gọi người con tỏ bày ý muốn. Tôi thích có một chiếc máy gọn gàng có thể bỏ vào trong ví xách tay để khỏi tay xách, nách mang. Con tôi sốt sắng đáp lời:

Mẹ muốn chiếc máy nhỏ ư? Con sẽ order ngay và mẹ sẽ nhận được vào tuần tới.

Trong khi chờ đợi, tôi vào internet và ra thư viện gần nhà tìm một số sách dạy chụp hình. Ôi thôi, cha mẹ ơi chữ nghĩa sao mà quá rắc rối, tối om như hũ nút. Danh từ kỹ thuật làm tôi choáng váng, bộ óc già nua lâu ngày rỉ sét, đọc vào như nhìn vào bức vách. Tôi gấp sách và tắt máy không thèm đọc tiếp, nhưng nhập tâm ghi nhận một vài đặc điểm của những bức hình tôi cho là đẹp và đợi chờ ngày nhận máy.

Nhân viên UPS vừa ra khỏi cửa, tôi lấy dao kéo mở tung chiếc hộp lỏi ra chiếc máy Canon Powershot SD500 Digital ELPH 7.1 Mega pixels. Chiếc máy xinh xắn, tôi nghĩ rằng hơi to một chút, nhưng không sao, tôi bỏ vào trong ví mà. Cầm cuốn sách chỉ dẫn dày cộm toàn danh từ lạ hoắc, không mấy hứng thú, tôi quăng vào ngăn tủ, chỉ bằng đợi đưa con về tôi đỡ mất thì giờ tìm hiểu. Cơm nước xong, cậu con quý tử, lại dài giọng giảng giải nào là tiêu cự, độ chớp, khẩu độ v.v... tôi như vịt nghe sấm nhưng cũng cố gắng làm như chăm chú nghe để khỏi phụ tấm lòng người dạy.

Cuối cùng tôi bảo con tôi:

Con cứ program cho mẹ một cách chụp gần và một cách chụp xa rồi chỉ cho mẹ cách mở đèn và bấm máy ra sao đã, còn đâu mẹ sẽ từ từ hỏi sau. Bây giờ đầu mẹ muốn nổ tung ra rồi đó.

Tác phẩm đầu tiên

Con tôi hí hoáy một lúc rồi đưa máy cho tôi. Ra vườn tôi bấm lia lịa xa gần đủ cả, một hơi gần 30 tấm. Mang máy vào nhà khoe với con trai, con dâu những tấm hình vừa chụp hiện ra trên màn ảnh nhỏ. Màu sắc quá tươi đẹp, con tôi chỉ thêm cho tôi cách chuyển vào máy vi tính. Nhìn những tấm ảnh đầu tay, những tuyệt tác phẩm tuy không được rõ ràng, ngay ngắn nhưng tôi khá hài lòng, ngoại trừ một vài tấm sao mà mờ mờ, mịt mịt như sương như khói.

Một tháng sau, trình độ của tôi cũng không mấy khả quan hơn, nhân nghe người bạn có lớp dạy chụp hình miễn phí, tôi vội ghi tên. Nhưng việc học nửa đường đứt gánh, vì mới được 2 buổi chị bạn vẫn thường lái xe đưa tôi đi học, lại bạn giữ cháu ngoại. Còn tôi, nói ra xin các bạn đừng cười. Sống trên đất Mỹ gần 30 năm, dù tuổi chưa đến... mà lại không biết lái xe. (Xin lỗi đàn bà ai dạy gì kê khai tuổi tác). Xưa kia tôi chỉ quen lái ông tài xế, nhưng từ khi ông bỏ tôi chạy theo mấy cô bồ nhí, tôi giận cùng mình ra tòa xin ly dị và ở nhà hồng thêm đi ra ngoài nữa. Không đi học được, tôi ở nhà gọi điện thoại cho mấy người bạn mới để học lóm. Cái gì khó chớ, môn học truyền khẩu tôi có khả năng thượng thừa. Chuyện nấu bếp, chuyện nhà này, chuyện hội đoàn nọ, ai ra sao, chuyện ông nọ bỏ bịch với bà kia, chẳng cần phải đi họp tùm năm tùm ba, tôi ở nhà cũng biết đầu đuôi xuôi ngược qua cái điện thoại. Ôi cái điện thoại yêu quý! thực là một phát minh vĩ đại, một người tình không thể thiếu thốn.

Do đó tôi học chụp hình hàm thụ không tốn một xu teng, chỉ phải một tội không có cấp bằng treo lên tường cho oai vệ, nhưng xá gì ba cái vụ lễ tế đó. Từ đó, tôi mang những cây lan ra chụp gần rồi lại chụp xa. Chụp hoa chán, lại chụp lá, chụp chung tới chụp riêng. Máy ảnh Digital thực là tiện lợi, không tốn phim, không tốn tiền rửa ảnh. Hình nào đẹp để lại, tấm nào mờ mịt nhìn chẳng ra hồn xóa ngay đi, nhất là con tôi lại mua cho chiếc mờ mô ri một gích có thể chụp cả mấy trăm tấm, chụp mệt nghỉ luôn. Vài tháng sau tôi đã có một vài tấm coi được được, khả dĩ phóng to bằng quyển sách treo trên tường để ra ngắm vào nghĩa hay để khoe với bạn bè tác phẩm vĩ đại của mình.

Từ nãy đến giờ mãi cà kê dê ngỗng, bây giờ tôi phải nói về tôi chụp hình ra sao để các bạn khỏi rửa thắm cái con mẹ lấm mòm, lấm điều nhiều chuyện, học lóm được mấy chiêu rồi bây giờ ra về nọ kia.

Xin lỗi tôi có xấu mòm nhưng không xấu tính. Vậy tôi xin kể, nhưng xin quý vị đàn anh, đàn chị tài cao đức trọng đừng cười. Tôi là kẻ điếc không sợ súng, vả lại ở trên cõi đời này ai là dám vỗ ngực là ta hiểu rành hơn cả.

Theo tôi, một bức hình đẹp cần phải hội đủ 3 yếu tố sau đây: Bó Cục, Ánh Sáng, Rõ Ràng.

Quá nhiều rác rưởi phía sau

BỐ CỤC

Trước khi chụp hình cây lan, tôi xoay đi xoay lại tìm xem thế nào đẹp hơn cả. Chụp cả cây hay chỉ một hay vài bông hoa? Hoa nằm ở phía trên hay phía dưới, bên trái hay bên phải của tấm ảnh tương lai? Mới đầu tôi cứ chiếu thẳng máy ảnh vào giữa bông hoa rồi bấm máy. Khi xong mang ra ngắm nghía mới thấy 10 tấm như một. Chủ đề lúc nào cũng nằm chình ỉnh ở giữa bức ảnh, trông chán chết, sau đó tôi xoay cho có chiếc thẳng, chiếc nghiêng, chiếc xa, chiếc gần cho được ngoạn mục hơn.

Đỡ rác, nhưng làm ơn lau lá cho sạch

Chụp được bức ảnh vừa ý rồi nhưng khi cho vào máy vi tính hoặc chiếu trên Ti Vi tôi mới thấy ở phía sau chủ đề nếu không có bình xịt nước, khung cửa sổ cũng có cây lá khác hay những thứ mà người chụp nhà nghề gọi là rác rưởi làm giảm sự chú ý đến chủ đề.

Thấy phần lớn những nhiếp ảnh gia tên tuổi khi chụp hình hoa lan đều dùng phông màu đen. Tôi ra Wal Mart mua một miếng vải đen chiều ngang 1m50 chiều dài 3 dất (yard) đem về treo lên phía sau để làm nổi bật màu sắc của hoa, của lá. Sau đó tôi nghiệm ra rằng nếu bức nào phía sau cũng đen thui lụi, tuy rằng hoa có đẹp, màu sắc có bắt mắt, trông mãi cũng quá nhàm. Quên mất, chưa thưa với quý bạn, tôi là người thích những gì thay đổi, nhìn mãi một màu đen thui âm ỉ, cũng như nhìn mãi một ông chồng già của 40 năm về trước đôi khi muốn... (tùy các bạn nghĩ sao thì nghĩ), dù rằng bây giờ đôi khi cũng hối tiếc, cũng buồn 5 phút đấy!

Tôi muốn những vật ở hậu cảnh phía sau phải mờ đi và mỗi tấm ảnh chụp một chỗ cho có sự đổi thay khác biệt. Hời xa rồi lại hời gần, có người chỉ cho tôi 2 cách: một là gia tăng tốc độ ống kính, việc này tôi phải nhờ con tôi chứ tôi không biết cách làm. Một đôi khi, tôi theo cách thứ 2 mang chủ đề tức là cây muốn chụp ra thật xa những cây khác, nhưng nhiều khi vẫn không làm mờ được những vật dụng phía sau nhưng chẳng còn rác rưởi như trước.

Ngoài ra chủ đề phải nổi bật hơn những điểm khác cho nên đừng để quá nhỏ hay quá lớn với khuôn khổ bức hình.

Chủ đề quá lớn chẳng?

ÁNH SÁNG

Ai cũng biết là ánh sáng tối cần cho mọi lĩnh vực. Chụp ảnh nếu không có ánh sáng, ảnh lờ mờ không rõ, không ra màu sắc. Chụp hoa lan mà không đủ ánh sáng chán chết, cũng như chụp mỹ nhân vào lúc tờ mờ trời sáng, đầu bù tóc rối, áo quần sộc sếch, son phấn nhạt nhòa, nước rã còn vương. Ấy chết! tôi lại sắp lạc đề.

Tôi nghiệm rằng nên chụp hoa lan vào khoảng 9-10 giờ sáng hay 3-4 giờ chiều khi mà người ta gọi là ánh nắng xiên khoai ấy mới đẹp. Đừng chụp giữa trưa, đừng mang hoa ra ngoài nắng. Dưới ánh nắng màu hoa, màu lá trở nên trắng toát. Chụp với đèn ở trong nhà màu sắc vàng vọt. Chụp bằng đèn ống, được nhưng đừng chụp quá gần ánh đèn sẽ làm mất màu sắc, chi tiết. Thế thì chụp bằng đèn gì? Xin đừng hỏi, tôi đâu có biết. Xin nhớ cho rằng tôi chỉ biết kể, biết nói nhưng không biết trả lời. Vậy kính xin chur vị đừng có hỏi, tôi cảm ơn.

Đèn sáng quá, xóa mất chi tiết và màu hoa

RÕ RÀNG

Nói theo tiếng Pháp là Net, tiếng Anh là Sharp ý mà! Hình không rõ, giai nhân cũng giống quỷ dạ xoa. Hoa mới nở cũng chẳng khác bông hoa gần tàn, bà già 60-70 tuổi có thể giống như cô gái đương xuân. Tôi nói có thể thôi nhé, vì bà già da dẻ nhăn nheo, vòng số một chầy dài, vòng số 2 lúc nào cũng như người sáu tháng làm sao giống như con gái được. Ấy đây tôi lại vòng vo Tam quốc, rặng đa bà cụ rồi. Đúng là con mẹ nhiều điều lảm chuyện. Tôi chỉ biết rằng khi chụp hình cần giữ máy cho khỏi rung rinh, còn làm sao chụp cho net cho sharp để phân các vị anh minh chỉ giáo. Một kinh nghiệm khác là khi chụp hoa đừng có dum (zoom) lại gần, không rõ đâu nhé!

Tấm này coi bộ khảm khá hơn

Chuyện tôi chụp hình hoa lan chỉ đơn giản như vậy. Sau đó con tôi lại gài vào máy vi tính và chỉ cho tôi cách sửa hình theo phương cách của Picture It. Rất đơn dị. Tôi có thể xén cắt bớt những phần thừa thãi, thêm ánh sáng hoặc làm tối đi, tăng thêm màu sắc và nhất là làm cho những hình mờ nhàn ảnh được rõ ràng.

Xin đừng bắt tôi giảng giải hay nói cho rõ ràng minh bạch. Tôi thực tình biết sao nói vậy, không hề như mấy người có tật: Dấu như mèo dấu phần. Tôi cũng chẳng phải là hạng người mới học được một vài điều đã vội vàng lên chân, lên mặt, hay học được rồi, ích kỷ dấu

kín kinh nghiệm không chịu chỉ bảo cho ai cả, sợ rằng họ hay, họ giỏi hơn mình. Tôi có bà bạn, xin tạm gọi như vậy, vì những người quá ích kỷ chắc chắn không phải là bạn của tôi. Bà này trồng lan khá thành công. Khi hỏi thăm về vụ tưới nước và phân bón ra sao, chị ta quan trọng hóa vấn đề nói rằng khó khăn lắm, chơi lan làm gì cho mệt. Năn nỉ ỉ ôi mới chịu chỉ, nhưng lại chỉ những chỉ cuội làm mấy cây lan yêu quý của tôi chết sạch.

Vì vậy khi trình bày mấy tấm hình hoa lan, tôi xin tự phê bình trước, kính xin quý vị đừng chê cười. Ai mà cười hờ mừi cái răng.